

НЕБО КОКТЕБЕЛЯ

Мітков Юрій Олексійович народився 1952 р. в Полтаві в сім'ї військового льотчика.

12 квітня 1961 р. був свідком триумфального приземлення Юрія Гагаріна в м. Енгельс-1 Саратовської області, де перший загін космонавтів проходив передпольотну підготовку. В той самий день написав на центральне радіо листа своєму тезку, в якому обіцяв відмінно навчатися і стати космонавтом.

З останнім не судилося.

Яскраві дитячі враження вплинули на вибір професії. На відмінно закінчив легендарний фізтех дніпропетровського університету, 16 років пропрацю-

вав у провідній ракетно-космічній організації Союзу — КБ "Південне", де був наймолодшим кандидатом наук; доцент кафедри проектування і конструкцій ракет, має понад 40 авторських свідоцтв на винаходи (серед них — і піонерські), понад 30 науко-

вих статей, 1 виступ на міжнародному симпозиумі.

З 1991 р., за його власним висловом, на вільних хлібах.

Член Спілки журналістів України, має понад 200 публікацій у дніпропетровських, кримських, київських, московських виданнях (серед них — "Світогляд", "Дзеркало тижня", "АіФ", "Вертикальний світ"), автор трьох успішних книг "несумних оповідань" ("Казка Байконура" тощо).

Захоплення — гірські лижі, польоти на парашані, завдяки яким об'їздив півсвіту. Захоплення поділяють і члени сім'ї — дружина та син.

*Знову дорога.
Й з магічною силою
Знову це все охопило мене.*

М. Волошин. "У вагоні"

Я вкотре зловив себе на думці: чому це я знову приїхав до Коктебеля? Мабуть, в тридцятий раз. Дивно. За вдачею я мандрівник, який побував від прияроків Арарату у Східній Туреччині (на кордоні з Іраком) до Заполяр'я в Хібінах, від Сибірської тайги до Андалузських Піренеїв, мене завжди притягували й притягують нові місця, як би добре не було в щойно побачених. І всього два винятки є в мене з цього правила, першим із яких є, безперечно, Коктебель.

Мета поїздок сюди завжди формально одна й та сама — політати на параплані, зустрітися зі старими друзями. Але ж літати можна й під Дніпропетровськом, та й приятелів удома набагато більше. А для купання в морі й засмагання це місце вкрай непридатне, там і купатися немає де. Казковий пляж часу початку минулого століття пішов у небуття, набережну забудували примітивними шалманами, Будинок творчості письменників відтісняють сучасні пансіонати.

Але що ж притягує сюди, і не одного мене?

Уже підїжджаючи до Старого Криму, починаєш відчувати, що наближаєшся зовсім до іншого світу, світу з іншим ладом, до якоїсь історичної аномалії. І починаєш бачити те, чого, власне, реально уже, мабуть, і немає. А може, так тільки здається, коли потрапляєш в інакшу стихію, коли твоє пересування світом починають описувати не заяложено обридлі дієслова "їду" чи "їду", а розкішно бадьоре "лечу", і не десь над вишуканою Хацапетівкою в гуркітливому млинку з крилами, названому чомусь літаком, а справді сам, без посередників, над Коктебелем, небо якого густо настояне на азіатській та європейській

Кримська фортеця. XIVст.

історії, на виноградниках і ялівці, морському бризі, червоних вітрилах, битвах, сердоліках і вулканічному попелі Кара-Дагу.

Настояне настільки густо, що його, небо, здається, можна мазати на хліб, випечений з місцевих найкращих сортів пшениці, які сьогодні йдуть, переважно, нащадкам давніх римлян на спагеті, й насолоджуватися цим бутербродом без кінця-краю.

І все одно не наситишся!

Єкатерининська міля

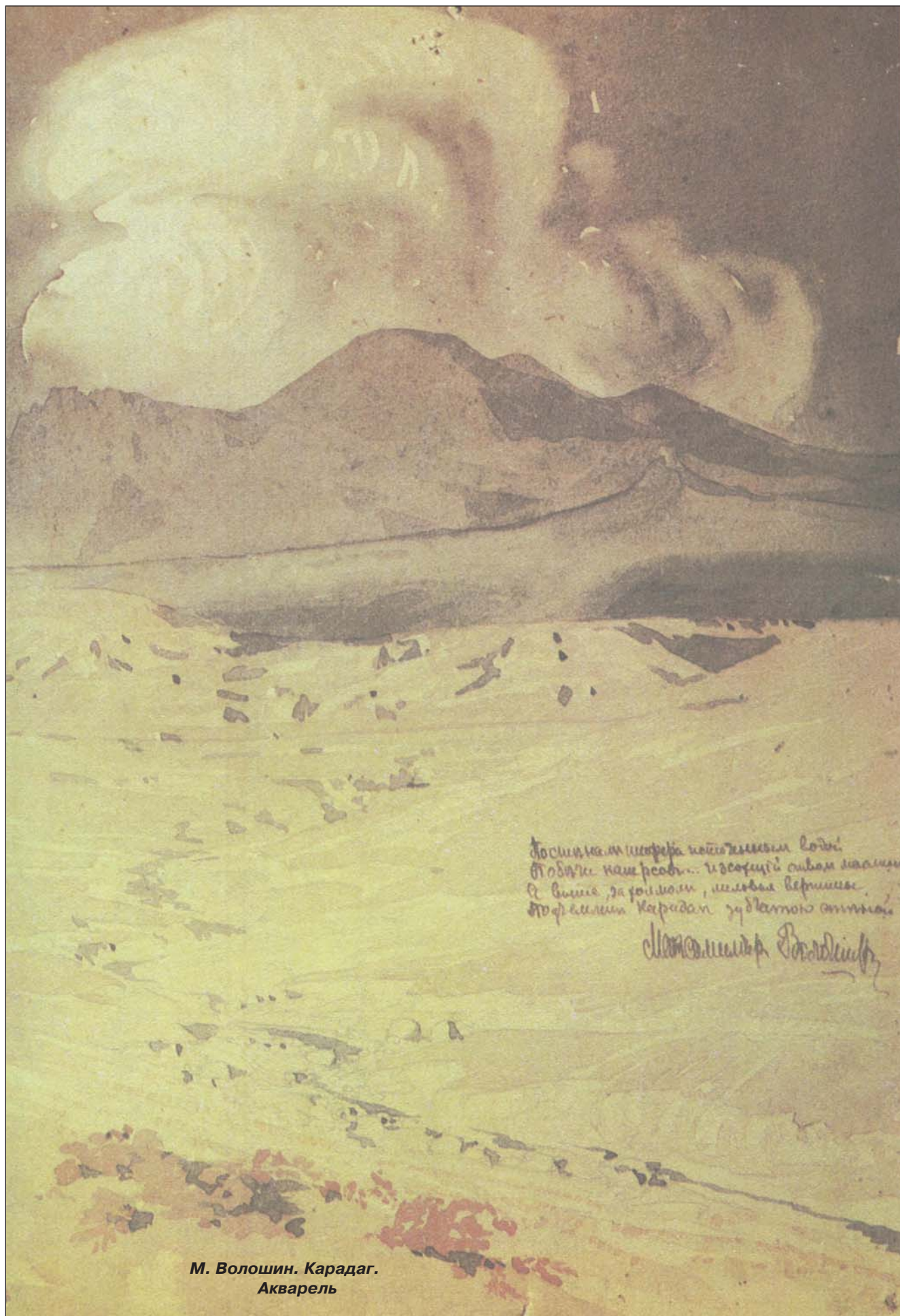
Недаремно, з математичною точністю, виваженою Творцем, вітри тут, за тривалістю врівноважуються: скільки дме південний, стільки саме відведено й північному, захід не має жодної переваги перед сходом. І зовсім природно домислити, що улогвина коктебельської бухти нікуди в зовнішній світ не випускає свої флюїди. Все, що тут відбулося, залишається і продовжує жити своїм життям, здійснює вплив на сьогоднішня, який чутливим серцем можна відчутти, до якого цілком можна спробувати доторкнутись.

Ось флюїди, які гралися з бакенбардами *Пушкіна*, а ось — зовсім невагомі, в які занурював

пензлі його друг *Айвазовський*. Ось часточки повітря, які відкрили очі на довколишню нереальність *Грину* й *Волошину*; дивлячись на ці — *Майстер* створював *Маргариту* й виправдання *Понтія Пилата*, а ці — допомагали *Толстому* краще зрозуміти образ *Петра*; ось ці, міцніші, підтримували крила перших планерів *Корольова* й *Антонова*, й аса першої світової *Г. Герінга*, який гостював тут; а ці — намагалися висушити сльози татарських, грецьких, болгарських матерів у сорок четвертому...

Але все це можна спробувати відчутти, звісно ж, не в літаку, з його кондиціонерами, які фільтрують цілі світи, з його ревом турбін, що відлякує все незвичайне, з нудними пластиковими коробочками, повними безживних калорій.

М. Волошин. Карадаг.
Акварель

Дивовижний різноколірний метелик-параплан, який не вміщається в уяві, зате легко входить у наплічник, а ще екіпірування від давніх греків, завдяки якому краще вбирається життя, відчувається всією поверхнею тіла, — сандалії з високою застібкою, шолом, коротка майка, нагрудний та ножний ремені, — ось що тут дає надію на взаємність. Які думки можуть охопити людину у вільному польоті над входом у сумне царство бога підземного світу — Аїда (за даними батька історії, *Геродота*, — він тут, біля Кара-Дагу), куди спускались античні герої Орфей, Геракл, Одісей; над могилою хана *Мамая*, який не найгірше прислужився Русі; над майже вцілілими монастирями і мечетями XIV століття, попри руйнівні землетруси і творчість злодійкуватих мас; над залишками великого шовкового і соляного шляху; над потьомкінськими мільями на пам'ять про подорож

Катерини II; над могилою *Жанни де ла Мотт*, французької авантюристки, діяння якої стали іскрою для Великої французької революції, й пізніше були оспівані *С. Цвейгом*, *Ф. Шиллером* і *А. Дюма*; над скромними монументами героїчно загиблих моряків-десантників, чиї подвиги жодне велике перо до цього часу не увічнило, але які живуть у вдячній народній пам'яті; над занедбанними з пострадянського часу аеродромами і колишніми складами боеприпасів, місце яким лише в Криму — непотоплюваному авіаносцю СРСР; над виноградниками й величезними бочками з кримською мадерою; над найкращим нудистським пляжем колишнього Союзу, де ніжаться найкрасивіші дівчата? Які думки з'являються тут у пілота?

Як це все пояснити Вам, хто не літає і не підозрює про світі *Антуана де Сент Екзюпері*, *Ричарда Баха*?

Якось я відпочивав у Туреччині, поблизу Анталії, за системою “все враховано”. Тепло, градусів близько 35-40, знову ж таки пальми, світло-сіре море зливається з таким самим небом (Середземне море в перекладі з турецької — біле, через величезні випаровування). Освоєна зовсім недавно пустеля, де ніколи не вирувало життя. Чисто, сучасно, стерильно, причому в усіх значеннях. На третій день почав пити коньяк і вино, на які вдома й задарма уваги не звернув би. Потім зловив себе на тому, що став милуватися сучітками нових росіян у золотих ланцюгах із сонечками в два кіло з німецькими електриками третього розряду, відпочивальниками таких самих номерів, прикрашеними аналогічними ознаками інтелекту. І тихо радів відкриттю, що ми всі — люди, і між нами так багато спільного! І наскільки спрощується життя, коли в ньому уже “все враховано”.

Вид на Карадаг з гори Узун-Сирт (Клементьєва)